

# Stomfai Róbert

## 1934 – 2021

Ismét elvesztettünk egy kollégát, aki gyakorlatilag teljes munkás életét az ELGI-ben töltötte. Már piarista gimnazista korában megnyilvánuló szerénysége mögött rendkívül színes egyéniség rejtőzött. Diáktársai beválasztották a frissen alakult Diákönkormányzat vezetőségébe, melynek titkáráként képviselte érdekeit. Veszületett természetszeretete mellett a sport sem állt távol tőle: a természetjárástól a barlangászásig és evezésig át a sakkig sok minden vonzotta. Magassága predesztinálta, hogy az iskolai kosárlabdacsapat oszlopos tagja legyen.

1952-ben jelesen érettségizett, és még ugyanabban az évben felvételt nyert az ELTE matematika-fizikatanár szakára. Eredeti szakmájában a II. Rákóczi Ferenc gimnáziumban mindössze egy félévet töltött. Erről az időszakról egykori tanítványa, Hegymegi László, így emlékszik: „A fegyelmzés nem volt a kenyere, fél év után felhagyott a tanári pályával, pedig nagyon érthetően és világosan tudott magyarázni. Nekem csak jó emlékeim maradtak róla.”

Csalódást okozó rövid tanári pályafutása után 1957-ben kezdett dolgozni az akkoriban komoly diplomás munkakerőhiányban szenvedő ELGI-ben. Itt találta meg azt a szellemiséget, munkatársi légkört, amely megfelelt csendes, szelíd egyéniségének. Soha nem törekedett előléptetésre, pozícióra, azonban hamarosan nélkülözhetlenné vált.

Geofizikus pályafutását az Intézet Földmágneses Osztályán kezdte. Matematikai alapképzettségével szerencsés időpontban érkezett a Geofizikai Intézetbe, mert a számítógépek megjelenése komoly távlatokat nyitott a földtani-geofizikai kutatás terén is. Az Observatóriumi Osztályon pl. részt vett az 1965-ös országos mágneses alaphálózat-mérés anyagának feldolgozásában és a normáltér számításában. 1968-ban a Gravitációs Osztályon nagy szükség lett volna egy matematikus beállítottágú munkatársra. A Tihanyi Observatóriumban viszont egy műszeres érdeklődésű emberre lett volna szükség, így kézenfekvően adódott, hogy a frissen végzett Hegymegi Laci fejében meg tudják szerezni Stomfai Robit. Ő aztán hű is maradt a gravitációs témához, ebben dolgozott egészen nyugdíjba vonulásáig. Feladata az volt, hogy számítógépre vigye a tö-

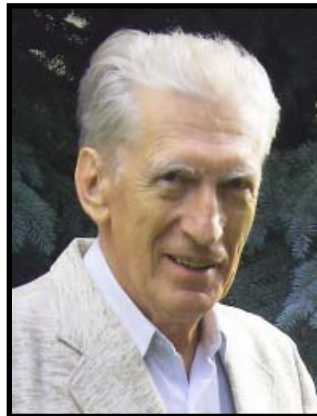
meges számítást igénylő geofizikai műveleteket: a potenciálok szűrését, a térfolytatásokat és a modellszámításokat. Kiemelkedő jelentőségű volt a modellszámítások gépre vitele, mert ettől kezdve gyorsan lehetett ellenőrizni egy-egy földtani elgondolás realitását. A feltételezett mélybeli hatóalakzatok kiszámított hatását össze lehetett vetni a mérési eredményekkel, és az egyezés vagy nem egyezés elemzése alapján lehetett az elgondolást finomítani. Mindig nyitott volt az újdonságokra, pl. 1959-ben a Vas Imre-barlang új bejáratának kitűzését a mágneses módszer alkalmazásával sikerült kijelölnie azáltal, hogy 2%-os pontossággal meg tudta határozni a barlang felszínhez legközelebb eső pontját.

Visszahúzódo természete ellenére, ha úgy érezte, munkájával segíthet másokon, mindig készen állt a segítségre: részt vett pl. az ELGI-ben szervezett felsőfokú technikai oktatásban, továbbá számítógépes programozói tanfolyamot tartott munkatársai részére. Többen az ő révén kerültek közelebbi kapcsolatba az új technikával. Egykori munkatársai el nem múló szeretettel gondolnak rá.

Már nyugdíjasként Eötvös Loránd emlékének ápolása terén fejtett ki hasznos tevékenységet, és a tudomány népszerűsítése érdekében cikkeket írt az Élet és Tudomány számára. A szakmának se mondott búcsút, még hat cikk jelent meg a Magyar Geofizikában, melyben társszerzőként ott áll Robi neve. Hiszen kollégái bármilyen vadnak tűnő ötlettel keresték meg, mindig készen állt annak számítógépes megvalósítására. Új hobbiként bejött a kertészkedés, balatoni telkükön kis paradicsomot teremtett az unokák számára.

Feleségével együtt részt vett minden évben a szeniorok kirándulásán, így mondhatjuk, hogy felesége, Teri is tagja volt a szenioroközösségnek. Robi élete utolsó éveiben saját betegeskedése ellenére gondosan ápolta nagybeteg feleségét. Együtt éltek szeretetben, megértésben, együtt is haltak meg néhány nap különbséggel napjaink pestisében, a COVID-19-járványban. Emléküket megőrizzük, nyugodjanak békében!

*Szabó Zoltán*



Stomfai Róbert  
1934 – 2021

# Gadó Károly

## A Magyar Geofizikusok Egyesületének alapító tagja

### 1933 – 2021

Gadó Károly geofizikus kollégánk 2021. március 2-án 88 éves korában befejezte evilági pályafutását, mindössze néhány nap késéssel követve kedves feleségét, Máriát.

Gadó Károly Pécsen született, majd a családja Budapestre költözött. 1953-ban nyert felvételt az Eötvös Loránd Tudományegyetemre, ahol 1957-ben okleveles geofizikusként fejezte be tanulmányait. Ezt követően az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (továbbiakban OKGT) Szeizmikus Kutatási Üzeménél helyezkedett el, és egészen 1993-ban történt nyugdíjba vonulásáig ennél a vállalatnál dolgozott.

Kezdeti éveit terepi munkakörökben töltötte. Munkája során volt reflexiós és refrakciós segédészlelő, észlelő, terepi csoportvezető, ahogyan ez abban az időben szokásos volt. Számtalan magyarországi kutatási programban vett részt, szó szerint bejárta, megismerte az egész országot. Munkája elismeréseként 1961–63 között annak a szakértői csoportnak a tagjává választották, amelyet a Német Demokratikus Köztársaság kérésére az NDK északi területein végzett szeizmikus mérések támogatására küldött ki Magyarországra.

Hosszú, 14 éves terepi tevékenysége során részese volt a vállalat terepi munkát érintő műszaki fejlesztéseinek. Beleértendő ebbe a kezdeti fotoregisztrációs reflexiós és refrakciós mérésekről az 1960-as évek második felében a mágnesszalagos analóg mérésekre való áttérésben, majd 1971-től a digitális jelrögzítésű, többszörös fedéses mérési technikák bevezetésében, üzemszerű alkalmazásában végzett tevékenysége is.

1971-ben – befejezve folyamatos terepi tevékenységét – a Geofizikai Műszaki Osztály állományába került, ahol területfelelős geofizikus csoportvezetőként a rábízott kutatási területek szeizmikus méréseit tervezte és ellenőrizte.

Szakmai pályájában meghatározó évnek bizonyult az 1976-os év. A hazai szeizmikus kutatásban mindaddig a rengéskeltés kizárólag fúrásos-robbantásos eljárással folyt. Ekkor került sor az annál hatékonyabb, általában jobb eredményeket biztosító és a környezetre sokkal kevésbé káros, vibrátoros gerjesztési eljárás – a vibroszeiz – eszközeinek beszerzésére majd a következő évben, 1977-ben az eljárás részleges bevezetésére az akkor éppen Geofizikai Kutatási Üzemnek nevezett vállalatnál. Az új eljárás a korábbiaknál feszelesebb tervezési és mérési technológiát igényelt.

Ennek kidolgozásában, alkalmazásában meghatározó szerepet játszott.

Az iraki kormány és az OKGT 1978-ban megállapodást kötött az iráni határ tőzomszédságában végzendő szeizmikus mérések elvégzésére, amely 1978-ban meg is kezdődött és egészen az 1980-as Irak-iráni háború kitöréséig tartott. Itt a mérések helyszíni irányítójaként, valamint a bagdadi iroda vezetőjeként tevékenykedett.

Az ekkorra már Geofizikai Kutató Vállalat névre átkeresztelt cég méréseit a háború miatt félbe kellett szakítani. Jelenős volt a szerepe abban, hogy sikerült a csoport személyzetét és fontosabb eszközeit a háborús térségből kimenekíteni és épségben hazajuttatni. Irakból hazatérve a Geofizikai Műszaki Osztályon folytatta korábbi tevékenységét.

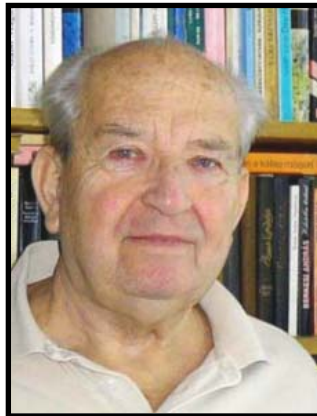
1983-tól megbízást kapott a vállalat személyzeti, majd kisvártatva munkaügyi szervezetének irányítására is, amely

egészen nyugállományba vonulásáig végzett. Személyzeti vezetői korszakán belül az 1990-et követő évek kifejezetten kritikusak voltak az OKGT részvénytársasággá alakulását előkészítő, majd a Magyar Olajipari Részvénytársaság (a MOL) megalakulását követő folyamatos átszervezések miatt. Ezek egyikeként az OKGT számos vidéki telephelyen működő teljes mélyfúrás-geofizikai és geológiai kutatóapparátusát először a GKV-val közös egységbe szervezték, MOL Rt. Geofizikai Egysége néven, majd 1992-től részben a frissen megalakult MOL Rt.-be integrálták, más részeit leányvállalatokká alakították át.

Gadó Károly mint az átmenet idejére így létrehozott egység személyzeti és munkaügyi vezetője az átszervezésekkel kapcsolatos szervezőmunkák – amely lényegét tekintve 1993 elejére fejeződött be – aktív és avatott résztvevője volt.

Személyzeti vezető szerepe ellenére is igen tevékenyen működött közre az akkorra már megalakult MOL első külföldi koncessziójához köthető, tunéziai szeizmikus mérések megszervezésében.

1993-ban történt nyugdíjba vonulása után nyugdíjas geofizikusként is széles körű ismereteit, tapasztalatait felhasználva közel egy évtizeden át támogatta a MOL hazai és külföldi koncessziós területein geofizikai méréseket szervező, irányító egységének munkáját.



Gadó Károly  
1933 – 2021

A Magyar Geofizikusok Egyesületének alapító tagja volt, 1981 és 1986 között az Oktatási Bizottság munkájában is részt vett. Érdemei múlhatatlanok az egyetemet végzett geofizikusok másoddiplomás közgazdászképzésének megszervezésében.

1985-ben az EAEG – az európai kutató geofizikusok szervezete, European Association of Exploration Geophysicists – Budapesten tartotta műszerkiállítással összekötött 47. éves konferenciáját mintegy 2300 külföldi résztvevővel. A sikeresnek bizonyult rendezvény szervezésében is komoly munkát vállalt.

Egyesületi munkásságát emléklappal majd Renner János-emlékéremmel ismerték el.

Minden szempontból sikeresnek tekintendő szakmai pályafutásának rövid összefoglalásából is kitűnik gazdag életútja, sokoldalúsága. Ilyen életutat csak megfelelő emberi tulajdonságokkal felvértezve lehetett sikeresen végigjárni. Gadó Károly szerette az életet. Ezt közismerten optimista, életigenlő szemlélete mutatta legérzékletesebben, és az, hogy környezetét is sikerrel tudta ebbe az irányba befolyásolni jó emberismeretével és kiváló kapcsolat-teremtő képességével.

Nem volt olyan – akár személyes jellegű – probléma, amellyel gyakorlatilag bárki, bárhol, bármikor ne fordul-

hatott volna hozzá segítségért, tanácsért. Komolyan vette a környezetében előforduló problémákat, és mindent megtett azok orvoslására. Jellemző volt rá a szükség esetén határozott szókimondó, ám sohasem sértő állásfoglalása, ami sokat segített abban, hogy munkatársait, beosztottait is céltudatos munkára serkentse. Mindig az aktuális feladat megoldására koncentrált elkerülve a kishitűség buktatóit.

Hivatalos tevékenysége mellett vezéralakja, sőt szervezője volt számos nem szakmai, például sportrendezvénynek, lett légyen az evezés, vitorlázás vagy bármilyen más közös tevékenység, beleértve ebbe akár a baráti összejöveteleket, vacsorákat is.

Gadó Károly jó vezető, jó barát volt. Nem könnyű tudomásul venni egy jó ismerős – egy barát – eltávozását, de sajnos meg kell hajolni a sors akarata, az élet törvénye előtt. Az itt maradottaknak: gyermekeinek, unokáinak, dédunokáinak, rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek egyaránt, marad a gyász – és az emlékezés.

Mi, egykori munkatársai, őrizni fogjuk emlékét.  
Nyugodjon békében!

*Mód Gábor*

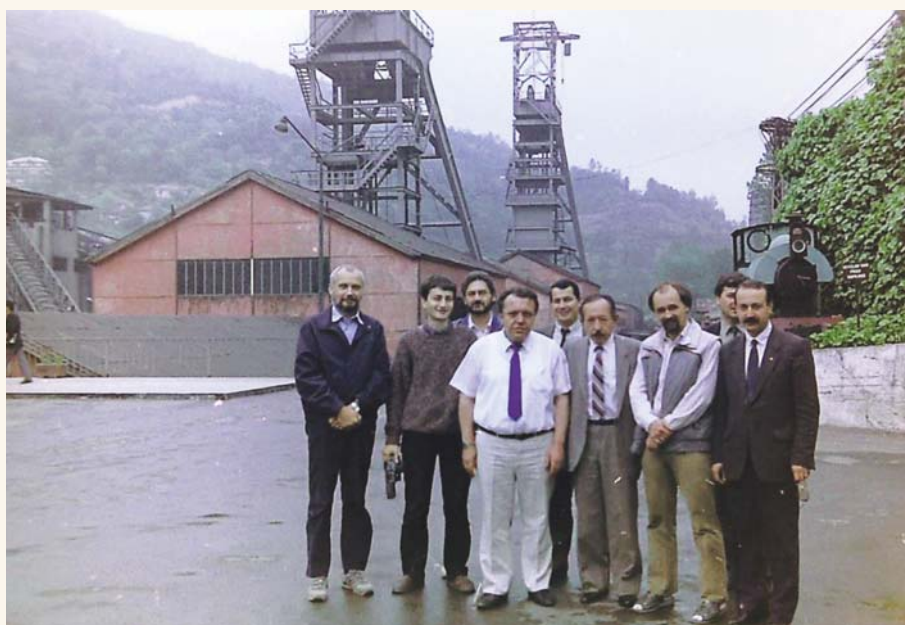


# 1987

## Bányabeli szeizmikus mérések Törökországban



Az ELGI csapata útban Zonguldak felé  
(az autó mellett Hermann László áll)



Zonguldak-Kozlu Bányáüzem  
(Balról: Bodoky Tamás, Scholtz Péter, Szabados László,  
török bányavezetők, jobbról a harmadik Kónya Albert)

MAGYAR GEOFIZIKUSOK EGYESÜLETE

1145 Budapest, Columbus u. 17–23.; Tel./Fax: (1) 201-9815

E-mail: [postmaster@mageof.t-online.hu](mailto:postmaster@mageof.t-online.hu); Honlap: [www.mageof.hu](http://www.mageof.hu)

